

Positieve ervaringen deelnemers
cursus BRZO-coördinatoren

Minder kans op spraakverwarring

Een nieuwe cursus geeft coördinatoren op het gebied van arbeid, brand en externe veiligheid inzicht in het BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999). Deelnemers aan de eerste cursus vertellen over hun ervaringen: 'Nu kunnen we vragen van inspecteurs in een context plaatsen.' Tekst: Loes Elshof

Het grootste winstpunt is dat er nu een cursus specifiek voor het bedrijfsleven is. We hebben al langer aangedrongen op de komst van deze cursus. Eindelijk was het zo ver,' zegt Laurens Maatman, die afgelopen december bij de eerste lichte deelnemers hoorde. Maatman werkt als *Health, Environment & Safety-manager* voor AkzoNobel Functi-

onal Chemicals in Herkenbosch. Hij is onder andere belast met de coördinatie van de uitvoering van het BRZO. De tweedaagse opleiding, ontwikkeld door Chorda en de stichting Post Hoger Onderwijs Veiligheidskunde, wordt door de VNCl ondersteund en geeft een overzicht van de huidige wet- en regelgeving en de wijze waarop een bedrijf hier vorm en inhoud aan kan geven.

Cor Neeft, organisator van de cursus en werkzaam bij Chorda: 'Op een bedrijvendag is gevraagd om de bestaande BRZO-cursus voor toezichthouders open te stellen voor het bedrijfsleven. De coördinatoren merkten dat de inspectie de afgelopen jaren een kwaliteitsslag heeft gemaakt en wilden niet op achterstand komen staan.' De nieuwe cursus is gebaseerd op de opleiding van de inspecteurs. 'Het programma geeft medewerkers een houvast in de wijze waarop zij de diverse elementen van het Veiligheidsbeheerssysteem (VBS) kunnen invullen en wat daarbij de rol is van de coördinator. Er zijn bijdragen van diverse gezaghebbende sprekers, afkomstig van de overheid, het bedrijfsleven en de advieswereld,' licht Neeft toe.

Nieuwsgierig
Wat betreft het BRZO is Laurens Maatman 'geen onbeschreven blad', want hij heeft sinds tien jaar dit thema in zijn takenpakket. 'Maar je steekt er altijd wat

van op. Ik was heel nieuwsgierig. Het was voor mij bovendien heel belangrijk om de ervaringen van collega's te horen. Zo ontstaat kruisbestuiving. Ook op de terugweg in de trein zit je na te praten. Ook daarna blijft er contact.' Ook cursist Hans Tros hakt al langer met het bijltje van het BRZO 1999; hij houdt zich al sinds 2001 bezig met dit thema. Tros is sinds kort als specialist Health, Environment & Safety werkzaam bij TANATEX Chemicals in Ede, een bedrijf dat onder meer chemicaliën maakt voor de textielindustrie. 'Ik weet inhoudelijk natuurlijk wel van de hoed en de rand. Het interessante van deze cursus is het antwoord op de vraag hoe je omgaat met het BRZO. En daarnaast de uitwisseling van ervaringen tussen beroepsgenoten. Hoe gaat het bij mijn bedrijf, hoe gaat het bij jou? Je weet beter wat er leeft bij collega's.' Voor deze invalshoek is bewust gekozen, beaamt Neeft. 'In de wet staat niet geformuleerd hoe de bedrijven vorm moeten geven aan de VBS-elementen. Door het uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden draag je gezamenlijk bij aan het kennisniveau van iedereen.'

Restrisico's
Laurens Maatman: 'Tijdens de cursusedagen kreeg ik bevestiging voor vragen die ik zelf ook heb, bijvoorbeeld wat je doet met restrisico's op de site. Risico's buiten de site zijn goed afgedekt. Maar wij waren het er over eens dat het wettelijk niet duidelijk is vastgelegd wat de restrisico's zouden mogen zijn. Ook kregen we sterk de indruk dat niet op alle plaatsen gelijk wordt gemeenten.' Een punt dat deelnemers tijdens de cursus naar voren brachten, is dat de inspectie in verschillende regio's niet op dezelfde manier naar risico's kijkt. 'Soms heeft dat te maken met het feit

dat er in het verleden een incident was, soms zijn er verschillen in de wijze waarop verschillende inspecteurs bedrijven beoordelen,' zegt deelnemer Tros. Die verschillen zouden er niet mogen zijn, was de conclusie. Hij vervolgt: 'Er was aandacht voor wat we de komende jaren van de BRZO-inspecties kunnen verwachten. Een belangrijk thema is de cultuur binnen het bedrijf. Daarnaast is goed onderhoud van installaties een steeds belangrijker punt voor de inspectie.'

Planmatige aanpak
'De werkwijze van de toezichthouder is de laatste jaren veranderd. De aanpak is planmatiger, wat past binnen de ontwikkeling van het BRZO. Audits geschieden volgens een meerjarenplanning. Het is goed om dat plan te kennen. Het heeft ook geen zin om als bedrijf verstoppertje te spelen,' meent Laurens Maatman, 'en dat willen wij ook absoluut niet. We kennen als geen ander onze processen en de daaraan verbonden risico's. Onze maatschappelijke verplichtingen kennen we misschien wel beter dan de overheid.'

De cursus gaf inzicht in de wijze waarop de inspecteurs wordt geleerd naar bedrijven te kijken. Neeft: 'Centraal staan de vragen als: kent het bedrijf de risico's en hoe gaat het ermee om? Hoe heeft de organisatie het veiligheidssysteem vormgegeven?' Tros: 'Er zijn drie benaderingen: risicogericht, organisatiegericht en systeemgericht. Het is goed om te kunnen herkennen welke inspectiemethodiek wordt gehanteerd en zo beter te kunnen inspelen op de vraag van de inspecteur. Je kunt een vraag in een context plaatsen. Er is hierdoor minder kans op spraakverwarring. Vroeger bestond bij bedrijven soms het beeld van de inspecteur die enkel zijn checklist had, waarop hij onderdelen moest afvinken: een beoordeling

'Vertrouwen in inspecteur groeit'

vanuit het papier, was een veelgehoorde klacht. Dat is tegenwoordig nog nauwelijks het geval.' Volgens Tros groeit het vertrouwen van het bedrijfsleven in de deskundigheid van de inspecteur. 'Ik heb zelf enkel goede ervaringen.' Het advies van cursusleider Neeft, om samen met inspecteurs toe te werken naar hetzelfde doel, sprak deelnemers aan. Tros: 'Het idee is dat je meer naast elkaar staat. Niet tegenover elkaar, zoals in het vroeger vaak was.' Neeft concludeert: 'Ik denk dat wij er goed in zijn geslaagd aan te geven hoe de overheden te werk gaat bij de inspectie.'

Veiligheidsrapport
De deelnemers beoordelen de cursus als zeer positief, maar plaatsen wel een kanttekening. Tros: 'Bij diverse procedures van het BRZO 1999 had ik graag nog wat meer diepgang gehad. Bij specifieke veiligheidsstudies had ik meer cursusmateriaal verwacht. Maar goed: dit was de eerste keer. Het materiaal moet zich vanaf nu verder ontwikkelen.' Maatman: 'Ik had dieper willen ingaan op de BRZO elementen, zoals de QRA, de milieurisicoanalyse of de brandweerrapportage. Maar dat kan ook niet in twee dagen, het was al een vol programma.' Deze kritiek wordt door Neeft gedeeld: 'Het is een terecht punt dat er nog wat meer best practices in moeten komen. Het is de eerste keer nog aftasten wat de doelgroep precies wil, hier gaan we een volgende keer verder op in.' ■

Informatie over de BRZO-cursussen in 2011: www.phov.nl of www.Chorda.nl